

Julkiset ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnat muutoksessa

Hinku-verkoston syyspäivät 2019

Taneli Varis, Motiva



Sisältö

- Puhtaiden ajoneuvojen direktiivi
- Uusia kuljetuspalveluita
- Osallistumismahdollisuuksia

Tausta

- Direktiivi puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä 2009/33/EY, ja sen toimeenpaneva Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa 1509/2011 asettivat julkisiin hankintoihin vaatimuksia mm. hiilidioksidipäästöjen huomioon ottamisesta – ei kuitenkaan velvoitteita tai rajoja.
- Direktiivin päivitys aloitettiin 2017, tarkoituksena parempi vastaus EU:n ilmastotavoitteisiin. Päivitys hyväksyttiin kesällä 2019. Kansallisen lainsäädännön voimaantulo viimeistään 8/2021.

Direktiivipäivityksen keskeiset vaikutukset

- Jäsenmaille sitovat ja sanktioitavat velvoitteet puhtaiden ajoneuvojen osuuksiksi julkisissa hankinnoissa.
- Osuudet määritelty erikseen eri ajoneuvoluokille.
- Seuranta: (2022), ja 2026 alkaen 3 vuoden välein.



Soveltamisala

- Moottoriajoneuvojen osto, vuokraus, leasing ja osamaksukauppa
- Joukkoliikenteen hankinnat
- Tietyt kuljetuspalveluhankinnat →
- (Uudet sopimukset)

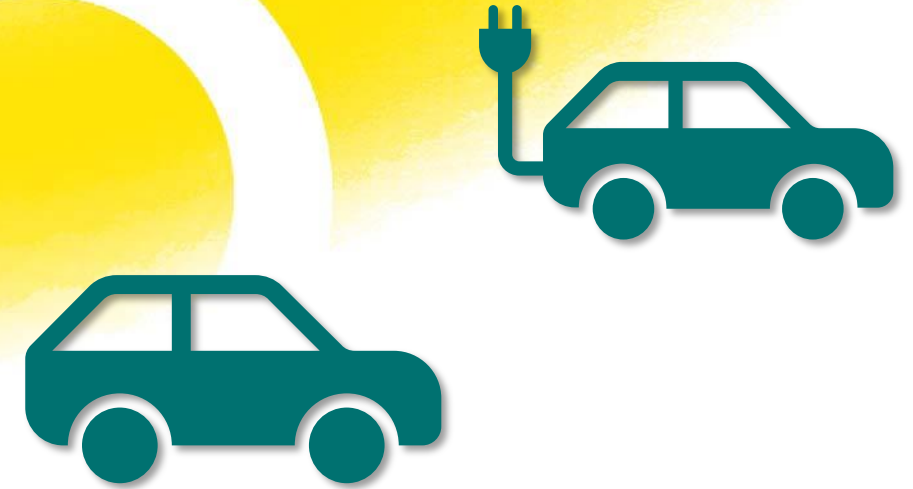
60112000-6 Joukkoliikennepalvelut maanteitse
60130000-8 Matkustajien erikoismaantiekuljetukset
60140000-1 Tilausmatkustajaliikenteen palvelut
90511000-2 Jätteiden keruupalvelut
60160000-7 Tieliikenteen postikuljetukset
60161000-4 Pakettien kuljetuspalvelut
64121100-1 Postin jakelupalvelut
64121200-2 Pakettien jakelupalvelut

Vaatimukset ja määritelmät ajoneuvoluokittain

- Lähtökohtana "Tank-to-wheel", eli ajonaikaiset päästöt. → vahva kannuste sähköisille ajoneuvoille.
 - Vaatimukset kuitenkin osin erilaiset eri ajoneuvoluokissa.
- Huom! Direktiivin vaatimukset jäsenvaltiokohtaisia – näkyminen yksittäisille hankkijoille selviää vasta lainsäädännön myötä.

Vaatimukset ja määritelmät ajoneuvoluokittain

- Henkilöautot (M1), "Pikkubussit" (M2) ja pakettiautot (N1.)
- Vähimmäistavoite 38,5 % alkaen 2.8.2021



Puhdas ajoneuvo = alle 50 CO₂ g/km

(vuodesta 2026 alkaen 0 CO₂ g/km)

Vaatimukset ja määritelmät ajoneuvoluokittain

- Kuorma-autot (N2 ja N3)
- Vähimmäistavoite 9 % alkaen 2.8.2021
- Vähimmäistavoite 15 % alkaen 1.1.2026



Puhdas ajoneuvo = alle 1 g CO₂/kWh
TAI

Vaihtoehtoinen käyttövoima
(Sähkö, kaasu tai 2. sukupolven
nestemäiset biopolttoaineet)

Vaatimukset ja määritelmät ajoneuvoluokittain

- Linja-autot (M3) (Kaukoliikenteen autot rajattu pois)
- Vähimmäistavoite 41 % alkaen 2.8.2021
- Vähimmäistavoite 59 % alkaen 1.1.2026



Puhdas ajoneuvo = alle 1 g CO₂/kWh
TAI

*Vaihtoehtoinen käyttövoima
(Sähkö, kaasu tai 2. sukupolven
nestemäiset biopolttoaineet)

*Puolet osuudesta täytettävä täyssähköisillä.

Uusia kuljetuspalveluita?

- Liikennemarkkinoita avattu määrätietoisesti (mm. liikennepalvelulaki) – tavoitteena helpottaa uusien palveluiden syntyä ja lisätä tarjontaa.
- Haja-asutusalueilla markkinaehtoisille palveluille vain rajatusti mahdollisuuksia
- Julkisesti kustannettujen kuljetusten hyödyntäminen tehokkaammin?



<https://www.porvoo.fi/kylakyyti-pahkinankuoressa>

Osallistumismahdollisuuksia

- **”Yhdisteltyjen kuljetusten” – kehittäjäryhmä**
- Tavoitteena tehostaa julkisia henkilöliikennepalveluhankintoja.
- Mahdollisena kohteena myös kuljetusten avaaminen maksaville asiakkaille.
- Aloitustilaisuus 12.11: [Lisätietoa](#)
- **Vähäpäästöiset liikenteen hankinnat –kehittäjäryhmä**
- Tavoitteena luoda eri tyyppisille hankkijoille tiekarttoja kohti puhtaiden ajoneuvojen direktiivin tavoitteita.
- Aloitustilaisuus 24.10: [Lisätietoa](#)
- **Vähäpäästöiset kunnossapidon urakat–kehittäjäryhmä**
- Tavoitteena ympäristökriteerien/päästölaskentamen etelmien kehitys koneelliseen kunnossapitoon.
- Alkukartoitus: [Vastaa kartoitukseen](#)

Kysymyksiä?

taneli.varis@motiva.fi

@VarisTaneli